

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.
Uredništvo in upravništvo: KRŠKO.
Naslov stv. pise: »Napreja«, Krško.

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din.

Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din.
Maloglas: beseda 50 p, najmanj 5 Din.
Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so pošt. proste.

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik VI., šte. 28.
Četrtkova »Naprejeva« številka
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetско-delavske zveze.

Stane letno 60 Din, — mesečno 5 Din.

Voditelj in masa.

„Vse bi še bilo, če bi imeli dobre voditelje,“ je dejal Janez. Luka pa mu je odvrnil: „Dobri voditelji sploh ni! Vsak te bo prodal. Jaz nikomur več ne verjamem.“

Na odru rolni govornik proti „voditeljem“. Med članstvom šepeta ta ali oni o „podkupljenih voditeljih“. V času velikih stavek vedo gotovi ljudje natančno povedati, koliko je dobil ta in koliko oni voditelj od podjetnikov.

Vojno so povzročili socialistični voditelji, Kdor ne verjame, naj pogleda v demagogične liste od leta 1914. naprej. Versaillski mir je delo socialistov. Če dvomite, se prepričajte v istih listih.

Potemtakem so voditelji največja nesreča za človeštvo. Če ne bi bilo njih, posebno ljudskih voditeljev, bi bilo lepše na svetu. Koliko srda. koliko besed bi bilo prihranjenih, če ne bi bilo treba karati voditelje!

Pride doba, ko voditeljev v današnjem pomenu besede ne bo več. Kadar otrok doraste, ne rabi več varuha ali varuhinje, da bi ga vodila za roko. Ampak ta doba je še zelo daleč. Človeštvo je še zmerom otrok. četudi nekoliko pametnejši kakor nekaj stoletij nazaj.

Prvotno je imelo človeštvo glavarje. Tem so sledili vladarji, ki so bili ali „božji sinovi“ ali pa vsaj vladarji po milosti božji. Odgovorni so bili samo Bogu. Počasi se je to spremenilo. Ljudje so si pričeli sami izbirati voditelje. To je bilo sicer proti božji volji, ampak ljudje so bili močnejši. Podanikov, kakor jih je poznal še srednji vek, ni več. In če smo šli že toliko naprej, zakaj ne bi šli še dalje?

Velika večina ljudi še ne zna izbirati voditeljev, oziroma, po našem mnenju slabo izbira. Imamo še nekaj vladarjev, ki pravijo, da nosijo krone po volji ljudstva. Imamo ministre, feldmaršale, generale, papeže in kardinale, korumpirane državnike, fanatične moraliste in blazne evangeliste, nam pa se zdi, da bi brez njih čisto lahko izhajali. V političnem in gospodarskem življenju imamo neštete samopostavljene voditelje, o katerih smo prepričani, da so ljudstvu samo v škodo. Pa vendar imajo pristaše, ker bi drugače ne bili šteti med „voditelje“.

Masa, kakor je bila v prošlosti, je hotela glavarje, vladarje, bogove, čudodelnike in duhovnike. Masa, kakor je danes, ne potrebuje več toliko bogov in vladarjev, ima pa še cele polke duhovnikov in voditeljev, ki ji niso v korist.

Napadati voditelje in pri tem slikati ljudi za nekaka popolna bitja je največji nesmisel. Zavednih razumnih ljudi ne more nihče izdajati in še veliko manj prodajati. Inteligentnega ljudstva ne more nihče voditi po napačnih potih. Razumno članstvo si bo izvolilo sposobno, zanesljivo vodstvo, in če to vodstvo ne bo odgovarjalo potrebam in interesom organizacije, ga bo vrglo s poti.

V odbore mnogih ameriških in angleških strokovnih unij so bili izvoljeni meščani, ali — članstvo se ni prilagodilo njim, pač pa so se meščanski voditelji prilagodili — večini članstva. V evropskih kabinetih imamo ministre, ki so bili leta nazaj voditelji takozvanih radikalnih strank. Pririnjali so se v vlade in se asimilirali — večini prebivalstva. Iz radikalcev so postali zidarji reakcije in sovražniki evolucije.

Voditelji današnje večine so slabi, ker je večina slaba, to se pravi nevedna in radi svojega neznanja konservativna in skrajno starokopitna. Njeni voditelji so sicer nevedni, toda po duhu so ji sorodni in zato jo zastopajo.

Dogaja se, da v masi zavre. Ko gredo stvari z normalnega tira, se masa vzbudi. Morda jo požene v nervozno vrvenje glad, morda zatiranje, morda drugi ali pa mnogo vzrokov. Kadar je nezadovoljna zavre stare voditelje in si najde nove, oziroma, novi se ji vsilijo.

Pri volitvah v jugoslovansko konstituanto pred par leti so velike množice glasovale za komuniste, večinoma v Srbiji, Macedoniji in Črni gori. Že pri

naslednjih volitvah so iste mase šle nazaj k starim voditeljem in mnogi komunistični poslanci so danes poslanci ali pa političarji buržoaznih strank. [Glej pri nas Miha Koren itd.]

Pravili so nam, da je ves italijanski proletarijat zaveden in da je italijansko kmetско ljudstvo silo zatiralcev. Vse je bilo zrelo za preobrat. Preobrat se je res dogodil, ampak ne tak, kakršnega so nam nekateri obljubljali. Politični otroci v ekstremnih vrstah vale krivdo na socialiste. To nima smisla. Če bi fašizem ne imel nobene zaslonbe v masah, v nevednih masah italijanskega ljudstva, ne bi mogel priti na vlado in zatreti vso opozicijo. Masa valovi danes sem jutri tja, in bo valovila brez pravega cilja toliko časa, dokler ne bo razum v povprečnem človeku močnejši kakor instinkti.

Po zmagi boljševiške revolucije v Rusiji si je vzela nova vlada za glavno nalogo prilagoditi maso novemu režimu. Odpravila je vse, ali pa skušala odpraviti, kar je spominjalo na prošlost. Posvetila je največjo paznost šolstvu in si prizadevala naučiti ljudstvo čitati, da bo vedelo kaj hoče nova vlada in v čem se razlikuje od prejšnje. Hotela je zatreti korupcijo, profitarstvo, pohlep po bogastvih, pretepe in podobne socialne hibe. Dosegla je zaupanje pri masah, ne zato ker jim je dajala lepe nauke, ampak zato, ker je dala mužikom zemljo in ker je dala delavcem več svobode kakor so jo imeli prej. Kljub temu je morala iti tudi ona bližje masam in jim dajati koncesije.

Tisti ki najbolj rohne na odrih proti voditeljem, so večinoma sami kandidati za voditelje. Resnični prijatelji delavskega ljudstva uče članstvo in ga vzgajajo, da ne bo za vse čase rabilo voditelje, ampak funkcionarje, ki bodo izvrševali voljo članstva. Voditelji nevedne mase in voditelji ekstremne levice sta dva elementa, ki se igrata z instinkti mase. Oba igrata na nevednost ljudi, na fanatizem v eni ali drugi formi. Oba sta škodljiva napredku.

Dobro vodstvo je potrebno vsaki delavski politični stranki in vsaki uniji. Veliko bolj pa ji je potrebno razumno članstvo. Naj bodo voditelji še tako sposobni in pošteni, njihova organizacija ne bo pomenila ničesar, če bo imela nevedno, nezanesljivo članstvo. Boljša je organizacija s slabim odborom, v kateri prevladuje razumno, zavedno članstvo, kakor pa organizacija z dobrim odborom pa nevednim članstvom. Odbor se lahko nadomesti. Članstvo ostane.

Taktika pravih ljudskih učiteljev mora biti vzgajati, ne pa zavajati maso. — Proletarec.

Koristna in potrebna diskuzija.

Če napiše kakšen nesladen mož kaj pametnega, pravijo Korunovci, da je to traparija in oslarija. Če pa napiše isto stvar kdo drugi (ki je od Internacionale priznan in mora biti torej pohvaljen), potem Korunovci napišejo, da je diskuzija o tem koristna in potrebna, pa najsi kdo presoja bančno vprašanje tako ali tako. To se pravi: Martin Wagner ki piše v mednarodnih revijah, ima pravico napisati, da je nespametno, če strokovne organizacije svoj denar slabo nalagajo, če bolniške blagajne svoj denar za nizke obresti bankam dajejo, delavske gospodarske organizacije morajo pa tistim bankam plačevati visoke obresti. Itd. Wagner sme.

„Naprej“ pa ne. No, delavstvo ni več tako neumno, da ne bi razumelo, za kaj gre! Še marsikdaj bo „Socialist“ prisiljen pohvaliti tisto, kar je včeraj grajal, delavcem pa ne bo zašil oči s tem, če bo zraven pripomnil, da je vseeno, kako kdo misli s tem, za dokaz pa po Uratnikovi metodi zmerjal neslavne ljudi in njih delo za traparije in oslarije, kakor je to storil v „Socialistu“ z dne v. 7. 1924 kjer čitamo tole:

Delavske banke. V mednarodnem svetu razpravljajo sedaj z veliko vneto o vprašanih delavskih bank. Delavski razred zbira v strokovnih in združnih organizacijah relativno visoke kapitalije, ki mnogokrat ne služijo gospodarskemu in političnemu osvobojenju delavskega razreda. V začetku leta 1924. se je posvetovala skupna komisija internacionalne strokovne zveze in združne internacionale o ustanovitvi mednarodne delavske banke. V reviji „Mednarodno strokovno gibanje“ je priobčil sedaj Martin Wagner zanimiv članek, ki razpravlja o ustanovitvi take delavske banke. Wagner šteje organiziranemu delavstvu za velik greh, da ni pred vojno jasnejše in konsekvantnejše pripravljalo predpogojev za gospodarsko moč delavskega razreda. Po Wagnerju bo ostala politična moč delavskega razreda brez moči, če le ta ne bo znal obdržati gospodarske moči v svojih rokah in ne bo znal sam voditi gospodarskega krmila. Wagner ceni, da zasluži 8 milijonov strokovno organiziranih nemških delavcev 4 milijarde zlatih mark. Delavci si morajo predočiti narodno gospodarsko moč teh zlatih milijard in strniti jih za nacionalno in internacionarno osvoboditev proletariata. Le v skromnem obsegu so uporabljale doslej delavske združne organizacije delavske prihranke za okrepitev gospodarske moči delavskega razreda. In če bi pogledali natančneje, bi videli, da služi bojni kapital proletariata privatno kapitalističnim namenom, in to ob najnižjih obrestnih merah. Wagner predlaga, da se ustanovi internacionalna delavska banka, ki bo morala stremiti za tem, da ustanovi v posameznih državah nacionalne delavske banke. Tako poročajo Sozialistische Monatshefte. Naj se presoja vprašanje take banke kakor se hoče, eno je gotovo: diskuzija o takih stvareh je koristna, potrebna, ker le na ta način bomo spoznali veliko gospodarsko moč delavskega razreda. Gotovo pa je bolj koristno, da razpravlja delavski razred o takih stvareh kot pa da prebira Bernotove traparije in oslarije.

Odbor krajevne organizacije SSJ v Celju je sklenil, da se vrše odslej:

1. vsak torek ob 8. zvečer redne odbore seje, na katere imajo pa dostop tudi drugi člani.
2. vsako soboto popoldne se shajajo sodrugi v poslovnih prostorih v hotelu „pri Kroni“ na dvoirišču, kjer se vrše isti dan od 7. do 8. zvečer diskuzije, predavanja, tečaji itd. Prvi tak večer se bo vršil v soboto 12. julija s temo: Ustroj države.
3. Vsak prvi torek v mesecu se vrše istotam redna članska zborovanja, na katera so dolžni prihajati vsi člani.

Sodrugi le z rednim shajanjem bomo spoznali drug drugega in znali ceniti socializem, za katerega se borimo. Le s tem se bomo navadili dela, ki je predpogoj za našo zmago. — Tajništvo SSJ v Celju.

Pravo

Schichtovo - milo z znamko „Jelen“

je priljubljeno pri vseh varčnih gospodinjah.

Pravo samo z imenom „Schicht“ in znamko „Jelen“!

Polna in polovična javnost.

[Ali naj bo socialistični tisk Kristanova ali delavska last?]

Če hoče imeti delavstvo svoj dnevnik, ga mora samo plačevati. Dokler bodo dnevnike plačevale banke, ne bo imelo delavstvo nikdar svojega.

V Kristanovih časih smo imeli dnevnike, pa ta je pomagal Kristanu na ministrski stolček, delavstvu je pa dal le papirne pravice, ki so se potem takoj raztrgale in danes jih ni več, samo toliko jih je ostalo, kolikor si jih delavstvo še samo zna brniti. Pa ne le to, tudi direktne škode je Kristanov dnevnik napravil toliko, da ga mnogo delavcev še zdaj zato sovraži.

Zakaj? Zato, ker je bila stranka samo pri svojih procesijah in pri volitvah velika, pri upravi je pa vladal posameznik. Pravilnik je ta nered odpravil. Pravice je dal samo tistim članom, ki izvršujejo dolžnosti, tem pa vsem in sicer vsem enake. Seveda je bilo treba člane zapisati in — bilo jih je prav malo takih, ki so izvrševali dolžnosti, zlasti ni bilo zdrav tistih, ki so imeli prej strankino gospodarstvo v rokah. Niti poročila niso hoteli dati o tem gospodarstvu in kongres 1. 1921 v Trbovljah je to ostro obsodil, jim vzel „Naprej“ iz rok in določil vso stranko za njegovo gospodarico.

Ko je 1. jan. 1922 prevzel pokrajinski odbor gospodarstvo „Napreja“, je bilo to gospodarstvo v neverjetnem neredu. Strašni deficit so bili, čeprav je bila stranka tako „velika“. Zgube je bilo l. 1920 nad milijon kron. Te zgube so pokrivali posamezniki iz tajnih fondov, ki so jih nabrali iz delavskih gospodarskih organizacij. Zato stranka v prvem letu [1922] še ni mogla postaviti ravnotežja, ampak je imel „Naprej“ še vedno za 64.000 Din zgube [četrtilijona kron]. Šele drugo leto svojega gospodarstva je bilo gospodarstvo aktivno, objavljena bilanca z l. 1923 je že izkazala nekaj prebitka in od takrat je stranka res gospodar svojega dnevnika. Kristanovci so s svojo demagogijo pač mnogo škodovali, mnogo naročnikov je v teh letih odpadlo, zato je „Naprej“ zdaj majhen in drag — toda last delavcev samih, ki vedo da bo list zopet večji in cenejši, ko bo več naročnikov in ko bodo združeni v pravih organizacijah, ki vodijo javne račune in imajo korožjo pokazati Kristanu in njegovim hlapcem svojo odločnost nasproti, tudi tisti, ki zdaj zaradi Kristana ne marajo sodelovati!

Toda stranka ni bila pravna oseba in nasprotniki so jo s svojimi mahinacijami na vsak korak zadrževali.

„Sloga“ je prišla šele na občnem zboru 28. novembra 1923 v roke svojih članov in se od takrat lepo razvija. Prej so jo vodili nečlani, samo 1 član načelstva je bil res tudi član zadruga! Ker stranka sama ni postala pravna oseba [Ivan Krušič iz Trbovelj ima glavno zaslugo, da kongres ni sklenil, naj se konstituirata stranka sama kot zadruga!] je kongres sklenil izročiti strankino gospodarstvo „Slogi“ in občni zbor „Sloge“ je sklenil to gospodarstvo prevzeti. Nič čudnega ni to, vsa javnost to ve, da so vsi člani „Sloge“ obenem tudi člani stranke. Tudi ni nič proti temu protestiral, ampak sta stranka in „Sloga“ sklenili vsaka svoj sklep soglasno.

„Sloga“ je zdaj lastica „Napreja“ in ves svet to vidi, ker je na vsakem „Napreju“ to napisano. Ves svet tudi ve, da delavci dandanes le s težavo plačujejo po 25 Din mesečno za „Naprej“ in da torej marsikdo ostane dolžan. Ves svet pa tudi ve, da je med delavstvom tudi precej treznih in varčnih ki vsaj nekaj prihranijo, in če so ti delavci socialisti in če razumejo, da ne morejo zmagati, če s svojimi prihranki ne delajo delavske politike, če ne pomagajo delavcem v njih težkem boju za obstanek in če ne izvršujejo svoje proletarske dolžnosti tudi glede hranilnih vlog — ali nimajo taki delavci prav če vložijo svoje prihranke v „Slogo“ namesto v kapitalistične banke in zadruga?

Sodrugi, presodite in preudarite sami, ali je ta delavska politika solidna ali ne!

Potem pa prečitajte, kar so napisali tisti gospodje, ki so kradoma jemali delavcem prihranke in jih kradoma potem stare kristanovske „Sloge“ dajali staremu, kristanovskemu „Napreju“. Kako se norca delajo iz poštenja, hoteč zakriti svojo korupcijo. „Socialist“ piše 4. julija takole:

BERNOTOVA JAVNOST.
[Ponatis iz „Socialista“.]

V roke smo dobili tole okrožnico, ki jo, da bo načelo javnosti verovano, mi priobčujemo.

Krško, 29. V. 1924.

Tebi še posebe!

Če hočemo izvršiti sklep kongresa, moramo doseči 500 članov „Sloge“, hranilnih vlog pa za toliko, kolikor je stranka glasoma bilanca z dne 31. marca dolžna svojim upnikom, torej 177.761.84 Din. Poglej koliko imamo, potem pa preudari, koliko je še treba. Ne čakaj, da bodo drugi izvršili, saj veš, da niso nič boljši od Tebe!

Kristanovci so natančno informirani o našem položaju. Ker se ničesar ne boje tako, kakor dnevnika „Napreja“, zato so otvorili iz vseh kalibrov in vseh front koncentrični ogenj proti „Napreju“ takrat, ko postaja zopet pravi dnevnik.

Oni vedo, da moramo plačati tiskarno takoj, da pa naročnino dobimo šele mnogo pozneje. Ta čas je za njih razbijanje zelo ugoden. Še ugodnejše jim je pa zato, ker postane strankino imetje na ob-

čnem zboru „Sloge“ 31. t. m. javno pravno imetje te zadruga in se bodo potem lahko vsi upniki zagrnali na „Slogo“, naj plača takoj. Tako organizirani niso, da bi to naredili vsi naenkrat, tudi bomo imeli nekaj oddiha, vendar pa ne posebno veliko, ker sodišča pri nespornih računih ne delajo veliko komedij. Vendar moramo biti prepričani, da so kapitalisti mnogo bolj organizirani, nego mi in da bodo svoje terjatve hitreje terjali, nego pa naši proletarski dolžniki nam svoje dolgove plačali, zlasti, ko v sedanjih delavski krizi sploh ne bomo smeli tožiti naših naročnikov in jim delati še večje izdatke s sodnimi stroški. Kdor ta problem razume, bo v svoji okolici in pri sebi ukrenil vse, da dosežejo deleži in hranilne vloge potrebno višino.

Žal, da je le malo tako razsodnih sodrugov in da ti nimajo velikih prihrankov, da bi nam mogli posreči in nam dati s tem tisto gospodarsko varnost, da bi smeli tudi tale dopis javno v „Napreju“ objaviti. Če bi ga objavili, bi sami opozorili s tem svoje upnike, naj padejo po nas. Tega ne smemo, zato moramo v nasprotju z načelom javnosti ta dopis pisati zaupno. Objavimo ga šele takrat, ko bo vsaj 150.000 Din vloženi.

Vprašamo Te:

1. Kaj boš ukrenil Ti, da bo to že v soboto 31. t. m.?

2. Kaj boš ukrenil potem, če, to še ne bo v soboto?

3. Kaj boš ukrenil, kadar Ti sporočimo, da so nas kapitalisti že tožili za več, nego smo trenutno zmožni plačati?

4. Kaj bi nastopilo, če bi moral „Naprej“ v takem položaju z dnevnika zopet nazaj, kakor to želijo združeni nasprotniki pod Kristanovim res provrtnim taktičnim vodstvom, ki se vidi zlasti v tem, kako bombardira naše reprezentante najtrdnjših strok, s. Leskovača in s. Krušiča?

Ne bodite malodušni zaradi tega dopisa, ki je le odgovor na nasprotnikovo bombardiranje. Toda tudi brezbrizni ne smete biti, čakati ne smete, da bo kdo drugi izvršil, česar Vi ne izvršujete. Če vam ni všeč Krušičev dopis v „Lj. Glasu“, vedite, da ste krivi Vi, ki ste ga na eksponiranem mestu pustili preveč samega, ne da bi mu vsaj v zaledju skrbeli za duševni in gmetni proviant.

Socialistični program je velikanski, posameznik ga ne more izvršiti.

Brez sodelovanja posameznikov ga pa tudi družba ne bo. — Na delo!

S sodružnim pozdravom

Pokrajinsko tajništvo socialistične stranke
Jugoslavije v Krškem.

Bernot l. r.

Kot tiskovina. [Zaupno, a ne tajno!]

Zakaj smo to okrožnico priobčili?

Zato ker v njej Bernot sam priznava, da rabi hranilne vloge „Sloge“ za kritje „Naprejevih“ dolgov. Bernot piše o nas, da razpolagamo z denarjem — vključno temu pa vidite, da izdajamo mi samo tednik in da bomo začeli izdajati list dvakrat na teden šele, ko bo to stanje naših naročnikov dovoljevalo.

Mi gospodarimo solidno — Bernot gospodari nesolidno, pobira hranilne vloge, za katere bo dal enkrat nazaj menda nekaj neizterljivih „Naprejevih“ dolžnikov, če bo uporabljal hranilne vloge za gospodarstvo „Napreja“.

Vse pisanje, da smo mi „Naprej“ gospodarsko uničevali je neresnično. Bernot se je kregal s tiskarnami in selil iz kraja v kraj, ker je v gospodarstvu ravno tako resen in nesoliden, kakor v politiki. To je čisto njegova stvar, ne naša. Mi tega nismo povzročali, narobe s. Korozen za „Naprej“ še pošteno plačuje, za to, da ga blati.

Tudi te okrožnice nismo priobčili zato, da bi „Naprej“ gospodarsko uničili, ampak zato, ker bo vsako neerelno gospodarstvo s hranilnimi vlogami težko oškodovalo naše delavstvo — in je nujno potrebno, da povemo, da tu mi nismo bili poleg. Ss. Krušič in Leskovšek bosta sama najbolje vedela, kolikokrat sta se dala bombardirati od Kristana, kakor neresnično hujska Bernot v tej okrožnici.

Ker so Kristanovci načelno nasprotni pošteni delu, so mislili, da so vjeli ocvitek, ko so dobili v roke našo okrožnico št. 1792—24. Tako slepi so, da pomagajo, ko hočejo ubijati.

Komu so napravili uslugo z objavo te okrožnice? Da bi škodovali stranki, za to so z vsemi svojimi milij ni prekratki. Da bi napravili zmedo med vlagatelji hranilnih vlog „Sloge“? Zato so pa še vse bolj kratki, kajti te vloge so vložili zavedni socialisti, ki poznajo položaj, ne pa kakšni Korenovi prijatelji, ki želijo velike stranke, da bodo potem lahko poslanci tudi oni, no le Kristan, Korun in Goloub. Niti eden izmed takih ni vložil ničesar. Razumete? Zato tudi na vaš alarm nobeden ne bo ničesar dvignil k večjemu da bo kdo tako razjarjen, da bo svojo zvestobo do Kons. društva za Slov. dejansko pokazal s tem, da vzame svoje hranilne vloge iz Kons. društva in jih vloži v „Slogo“. Iz „Napreja“ namreč vidi vsak, kdor ga je pazno čital, da za Kons. društvo ni več nobene rešitve, če ga ne rešimo iz krempljev tistih poštenjakov, ki so mu sessli kri in mozek nosili del nasesanega imetja v „Slogo“ in tajno brez vednosti članov podpirali takratni korumpirani „Naprej“, da je branil njih u-

mazani ministerializem in vso korupcijo, ki je bila z njim v zvezi.

Tako bodo napravili zavedni sodrugi, tudi marsikateri sodrug izmed tistih bo vložil kakšno hranilno vlogo, ki dozdej še ni mogel, ker ima preveč otrok. Če ne mara dati hranilne vloge s. Krušič, jo bo dal s. Mrzelj in drugi proletarci, ki jih je sram paktirati s kristanovci, čeprav res trpe in bi jim bilo jako pomagano, če bi jim Kristan dal dnevnik zastoj, Sram jih je pa tem bolj, ker vedo, da so Kristanov dnevnik že imeli, pa je pomagal samo njemu!

Bernatovič
Ljubljana. Mestni trg 5.

Največja izbira moških, ženskih in dečjih oblek po

znižanih cenah. Dežni plašči od 200 Din naprej.

Razno.

Pravilnik je neizvedljiv — korupcija je pa izvedljiva!

Tako so sklenili neki sodrugi pod Krušičevim vodstvom v Trbovljah 6. julija. Poročilo smo prejeli sočasno od Krušiča in od opozicije tik pred zaključkom lista. Objavimo jutri. Naročnike „Ljudskega glasu“ pa opozarjamo, naj si jutri „Naprej“ pri kakšnem znanju izposodijo. — Pravilnik bo zmagal tudi proti Krušiču!

Nepošteno je, če dolguješ naročnino. Ko bomo začeli objavljati tudi naročnino, bo marsikoga sram, da je ostal toliko časa na dolgu. Objavljali seveda ne bomo po imenih, ampak po organizacijah. Toda zavedni člani bodo hoteli vedeti, kdo je med njimi tisti, ki je plačeval gostilničarja točno, proletarskemu časopisu pa z zamudami. Nečlane bomo pa pismeno naznanili organizacijam.

Dokler ne dobimo drugega poštnega ministrstva, nam ne pošiljajte telegramov, ker dobimo navadno pismo prej nego brzojavko. Če oddaš v Ljubljani za nas pismo še tako pozno ponoči, vendar ga dobimo že drugi dan zjutraj, telegram pa, ki je bil oddan ob 18. [ob 6. zvečer], smo dobili šele ob 16. [ob 4. popoldne], torej je potreboval 22. ur. Sočasno smo prejeli drugo brzojavko iz mnogo bolj oddaljenega kraja, ki je bila oddana za celih 14 ur pozneje, torej smo jo iz očitne protekcije dobili že v 8 urah. Mi pa, malkontenti kakršni smo, niti s tem nismo zadovoljni! Tudi na Balkanu bi bilo morebiti dosegljivo, da bi šle brzojavke vsaj tako hitro, kakor navadni poštni vlaki.

Incidenti na jugoslovansko laški meji so se prijateljsko poravnali in ne bodo kalili prijateljstva med Jugoslavijo in Italijo. Tako poročajo uradni telegrami. In res je. Diplomati in špekulanti na obeh straneh si ostanejo večni prijatelji, samo neumno ljudstvo, ki ga na obeh straneh hujskajo drugega proti drugemu, se bo še nadalje med seboj sovražilo in nove incidente povzročalo.

Katoliški škofje so katoliški škofje, albanski katoliški škof in vladni predsednik Van Noll je proglasil zaradi političnih nasprotnikov nad Skadrom in Dračem ohredno stanje.

V Klosterneuburgu so avstrijski sodrugi priredili športno-televidno prireditve. Napadla jih je močna skupina hakenkrajcarjev, pri čemer je prišlo do streljanja. Orožništvu in vojaštvu se je posrečilo napraviti red, potem ko je bilo že 5 oseb težko ranjenih. Hakenkreuzlarje so razorožili — vlada jim bo preskrbela seveda odlikovanja.

Italijanska socialistična stranka je razpisala nagrado 25.000 lir onemu, ki bi našel Matteottijevo truplo ali pa priskrbel točne podatke, kako je bilo skrito ali pa uničeno.

Papež je dobil na glavi poškodbo, ko je vstopil v svoje sobane in so ga zadela vrata, ki jih je veter zaprl. Ležal bo menda teden dni. Mislimo, da bi papež še marsikateri teden več ležal, če bi mu ne nagajala samo vrata, ki se zapirajo pred njim, temveč tudi tista, ki se zapirajo za njim.

Reparacijsko konferenco v Londonu so odgodili za 14 dni.

V Parizu so stvorili meščansko olimpiado. V stadionu je difiliralo 500 atletov, ki so zastopali 45 narodov. Gledalcev je bilo kakih 25.000.

Japonska meni zgraditi poleg 17 že določenih oddelkov železnice brodovja še 11 oddelkov. Pa ji vseeno ne pojde tako lahko z vojno, kakor si njeni militaristi ali pa ameriški predstavljajo.

V Braziliji je izbruhnila vojaška revolucija.

Kupujte čevlje samo z znamko „Peko“.

Iz stranke.

Obračunska tabela danes teden.

Mežica. Odborova seja SSJ se bo vršila v nedeljo 13. t. m. dopoldan ob 9. nad Konsumom. S tem se obvešča odbor, da pride na sejo polnoštevno. — Predsednik.

Brežiški okrožni agrarni odbor bo imel v nedeljo 13. VII. ob 9. uri predp. pri Grobušku v Brežicah sejo. Ker bo dnevni red zelo važen, je dolž-

nost vseh članov odbora kakor tudi vseh interesentov agrarne reforme, da se seje gotovo udeležijo. Sklicatelj Ivan Molan, v Bojsnem 49, točasni predsednik brežiškega okrožnega odbora.

Vestnik „Svobode“.

Hrastnik. Del. tel. in kulturna zveza Svoboda II. bo imela v nedeljo 13. VII. 24, ob 9. dop. v društvenem prostoru svoj prvi redni letni občni zbor. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. poročilo revizije; 5. Volitev novega odbora; 6. razno. — Poziva se vse članstvo, da se zbora točno udeleži, oni pa, ki so s članskimi prispevki zaostali, naj jih poravnajo, da ne bo nepotrebnih sitnosti. — ODBOR.

Gospodarstvo.

9. VII. 1924.

„Sloga“ r. z. z. o. p. [bodoči „Skupni dom“] 135 članov s polno vplačanim deležem. [Izmed teh 10 žen — 740/0.] Hranilnih vlog 56.838,15 Din.

Valute. Dolar je vreden 85,70, angleški funt 372,80, francoski frank 4,52, češkoslovaška krona 2,51, 100 avstr. kron 12 p, 1 švic. frank 6,65 Din.

PRESELITEV ORGANOV DELAVSKEGA GIBANJA V CELJU.

Krajevna organizacija SSJ, kulturna organizacija „Svobode“, podružnica Celje, centrala Splošne delavske Unije in Splošna gradbena produktivna združba v Celju so vzajemno najele lokal v hotelu „pri Kroni“. Ljubljanska cesta 10, dvorišče, kjer poslužujejo v delavskih od 8. do 12. in od 14. do 19., ob nedeljah in praznikih pa od 8. do 12., seveda predvsem le za organizirane, razen javne knjižnice „Svobode“. Novo upostavljeno Srečko tajništvo SSJ in KDZ za celjski srez je dobilo prostore istotam. Sprejemajo se tudi vsak dan člani za katerekoli teh organizacij. Toliko v vednost proletarski javnosti. Vzajemna tajništva.

VSEM POŠTENIM SODRUGOM NA OBEH STRANEH.

Ker se reakcija z našo proletarsko usodo tako okrutno igra, si osvajam pravico, da opozorim sodruga na obeh straneh, „Naprejce“ in Korunovce, da je treba sedaj napraviti konec temu bratomornemu boju in razbijanju v socialističnem gibanju. Treba nam je enotnega boja za obrambo proti reakciji ki je čedalje hujša, Opazoval sem dalj časa in sem prišel do zaključka, da se voditelji ne bodo pobotali. Vsi mislijo, kako bi drug drugega ubili. Ampak to vam ne bo šlo, mi bomo o vas sodniki. Sedaj naj spregovorimo mi člani potem svojega časopisa obeh struj, razpravljati moramo o zblizanju, do katerega moramo priti čez glavo raznovrstnih Bernotov in Korunov. Vodilne sodruge bomo pa sodili po dejanjih, ne pa po doktorskih frakih in oficirskih sabljah. Vsi imamo enak cilj, vsi čutimo, da tako ne more iti dalje. Zakaj bi se pustili cepiti na vse strani po raznovrstnih koritarjih. Zato, sodrugi, na plan, obsoditi moramo vsakogar, ki nam bo hotel to preprečiti. Proletarci, združimo se, ne s kapitalisti, ampak s socialisti, s pošteniaki, tisti voditelji, ki jim to ni všeč, pa naj gredo med kapitaliste, h katerim spadajo. Sodrugi, na delo, da čimprej postavimo močno stavbo, v kateri se bomo lahko ubranili kapitalističnih ofenziv, ki nam sedaj v tem našem medsebojnem preklanju lahko jemljejo naše pravice. Osvoboditev proletariata je delo proletariata samega, brigajmo se sami, ne pa tako, kakor je bilo dosedaj, da smo mirno gledali to razbijaško politiko voditeljev na obeh straneh.

I Kamnik, Loke-Zagorje ob Savi.

[Op. ur.: Tako je pravilno! Kolikokrat je pa „Naprej“ že napisal: Proletarci, pustite vendar Bernota in Koruna, naj k zlodju gresta, če ne marata pošteno za proletarsko stvar delati in vzemite si svoje organizacije in njih zadeve sami v roke, ne pa da jih prepučate v skrb samo posameznikom! — Sodr. Kamnik, ki je ves čas zvesto organiziran in zvest čitatelj našega tiska, to gotovo dobro razume, drugače bi svojega dopisa ne mogel tako napisati. Gre samo za pot do zedinjenja: Mi pravimo, da se praktično zedinjenje vrši na ta način, da povečujemo sodrugi sami v svojih krajih svojo organizacijo in ustanovljajo nove. Ker delavci to načelo praktičnega zedinjenja razumejo, zato se more goditi, da izkazujejo našo organizacijske tabele vsak mesec lepo število novih članov in tudi kakšno novo organizacijo. Prihodnja tabela bo gotovo izkazala več nego 1000 rednih članov in kako hitro bomo potem rasli! Tako delajte tudi v Zagorju, saj je tam gotovo več proletariata nego samo tistih 4—5—6 mož ki tvorijo našo organizacijo! Sodrug Kamnik dobro ve, da je vsako zedinjenje velikanski nemišl, če ga ni razvideti iz organizacijskega izkaza. Ker če bi šlo za takšno zedinjenje, pri katerem ostanejo zedinjenci neorganizirani, potem so proletarci že zedinjeni, 80% z zagorskim Čobalom in njegovim županom vred jih je že zedinjenih, namreč — neorganizirani so. Ampak s Kamnik se bo gotovo potrudil za drugačno zedinjenje. In ko bo velik del zagorskega proletariata v naših tabelah

tudi po njegovi zasluzi izkazau, tedaj bomo napravili veliko rihoto čez voditelje. To bodo frčali! Tudi Bernot bo med njimi. Seveda, mi smo pravilniki in predno bo kakor kakšni Kristani, Golouhi, Svetki, Koruni itd. itd. frčal, mu bomo še dokazali, kdaj je ljudstvo napačno učil, kako je v imenu proletariata z buržoazijo paktiral in kako je živel na račun delavskih žepov in kradel iz njih itd. — vse grehe mu bomo najprvo dokazali, potem bo pa frčal!]

Dopisi.

PRILIKE NA PRAGERSKEM IN OKOLICI.

Že dolgo nismo bili Pragerčani tako srečni kakor minuli mesec. Že za 1. junij smo čitali v „Delavcu“, da se bo vršil shod, katerega je sklicala Strokovna komisija in na katerega je delegirala sodruga, a pardon, reči moramo gospoda Golouha saj se je nekoč izjavil, da mu nismo niti do podplatov. Ta gospod je danes v službi gosp. Kristana in mi ga nismo klicali. Vedeli smo, kam pes tucó moli. Gospodar pošilja hlapca v žerjavico po kostanje. Nekaj pa tudi iz strahu pred obešanjem katerega nam je obljubil. Odšel je nazaj razburjen ter odnesel celo kepo sreče s seboj.

Takoj na to smo dobili plakate, ki so naznačevali življenje Zadrudne zveze in pomen zadrudnega gibanja, o katerem naj bi nas razsvetlil Koren iz Celja, torej isti Koren ki je bil na občnem zboru Konsumnega društva v opoziciji in ki je glavni sterber Zadrudne zveze. Plakate smo sicer razobesili, prišlo pa je tako malo ljudi, da se Korenu ni zdelo vredno, da razpravljamo. Mislimo, da se precej zavedamo velikega pomena zadrudništva, saj drugače bi se gotovo ne brigali za upostavitve tukajšnje prodajalne, katera lepo deluje in je ena prvih. Če zadnji čas nekoliko nazaduje, ni naša krivda. Vzrok poiščite pri pregovoru: Besede mičejo, le zgledi vlečejo. — Kaj s tem mislimo, upamo, da boste razumeli. Ne maramo podirati, kar smo s težavo zidali, ker upamo, da je stavba potrebna samo prenovljenja. Shod zadrudništva se vrši torej ponovno sklican za 5. tm. šele 13., to je v nedeljo dopoldne kjer upamo izvedeti, koliko se je že spremenilo od zadnjega obč. zbora v naši stekleni hiši. [Vprašajte, če je Petejan staro korupcijo že gnal na sodnijo, kakor je na občnem zboru obljubil. Mi zeman vprašujemo. Op. ur.]

Popoldne 15. jun. pa se je vršil pol. shod, katerega so priredile skupno organizacije v Pragerskem okrožju. Na shodu je poročal sodr. Bernot o pomenu S. doma. Lepo število kmetijskega proletariata je prihitelo, posebej iz Cirkovc in Gorice ter je z zanimanjem poslušalo izvajanje govornika, ki je stvarno razložil velikanski pomen skupnega vzajemnega dela, ki je sicer navezано na velike težkocé. vendar je vztrajnost vedno zmogala. Po dnevnem referatu se razvila živahna debata, ki je pokazala napredek zavednosti tudi med kmetiskim delavstvom. Krivice ki se gode pri agrarni reformi je krivto naše nesoglasje, katero se ublaži le potom organizacije. Udeleženci shoda ne pozabiti kar ste slišali. Razmišljajte! Le v socializmu je rešitev revnega človeka!

[Op. ur.: Organizacije okoli Pragerskega so tako trdne, da jih ne omaja noben vihar več. Seveda pripomore k tej trdnosti poleg agilnosti tamonjšnih članov zelo mnogo tudi agilnost kristanokorunske korupcije, ki hodijo šnofat okoli naših s trudom upostavljenih organizacij, da bi pobasala v svoj žep, kar se nji z nepoštenostjo ni posrečilo držati skupaj. Danes Golouh iz Strokovne komisije, jutri Koren iz Zadrudne zveze, danes Uratnik okrog naših zaupnikov, jutri Topalović pri Internacionalnem izvrševalnem odboru, ne konca ne kraja ni tega smešnega, popolnoma brezplodnega poskušanja, da našo organizacijsko pomožjo in izrinejo pred ljudmi in pred svetom. Pa jim ne gre, pa ne gre. Začasno se jim morda posreči zbegati kakšnega posameznika, posreči se jim morda pripraviti Internacionalno eksektivno do tega, da poslušaj njihove sladke besede in si niti ne prečita tega kar ji naša organizacija pošilja, posreči se jim zadrževati nagli razvoj praktičnega delavskega zedinjenja — ampak to so samo trenutni uspehi, mi vseeno napredujemo, rastemo in se uveljavljamo doma, pa se bomo uveljavili tudi pred krivo informirano Internacionalno, ki ni ustanovljena zaradi kakega novega volilnega odbora ali zaradi advokatov, temveč zato da združuje v sebi resnične organizacije. Sodrugi, pa ne samo na Pragerskem, temveč povsod: kadar prihajajo Kristanovi emisariji med vas, bodite brezobzirni, kakor si z vsakim vsiljivcem, ki je notabene še tako nesramen, da te prihaja nadlegovat s tvojim strokovnim in zadrudnim denarjem. S krivimi upanji naj prihajajo med vas, z gorostasnimi blamažami naj gredo od vas!]

IZ LUČE. (V album krščanskim kaplanom.) V občini Luče v gornji Sav. dolini, je neki kaplan Miholič, ki je obenem tudi občinski tajnik. Kot tajnik je absolutist prve vrste, kar sam odločuje, kdo pripada v občinsko zvezo in kdo ne, K temu absolutizmu naslednja epizoda: Pred več desetletji se je izselil neki Jože Planinšek v Nemčijo, kjer se je tudi stalno naselil in se poročil. Iz zakona je nastalo nekaj otrok, med njimi Jožef Planinšek. Ta ima sedaj 26 let in je služil v avstrijski vojni, pa je pri vojaški komandi v Celju vpisan, da spada v občino Luče. Omenjeni je bil v Brühlhu pri Kölnu

rojen ter bival ves čas v Nemčiji in Svici. Letos spomladi je bil zaposlen v Stuttgartu v Nemčiji, odkoder je bil izgnan, ker mu občina Luče kljub ponovni prošnji ni poslala domovnice, katero je zahtevala tamošnja oblast. Jože Planinšek je moral torej v domovino kot brezdomovinec. Dne 1. aprila je dospel v Maribor, kjer ga je policija takoj zaprla radi „prestopa granice“, ker ni imel predpisanega dovoljenja za naselitev kot Jugoslovian in ga obdržala 5 dni v zaporu. Gospodje policaji so mu tudi obljubili izgon v domovinsko občino Luče. Po preteku 5 dni so ga spodili iz zapora „na slobodo“. Planinšek se je seveda branil iti meni nič tebi nič „na slobodo“ in je želel spremstvo do domovinske občine. Nato sta ga 2 redarja zgrabila in nasilno postavila na cesto. [Čisto po okusu liberalne svobode. Op. poroč.] Tedaj je šel Planinšek „peš v Celje iskati si zasluzka ter po dokumente v Luče. Zastonj je bil njegov trud za delo, še bolj pa za dokumente. Občina Luče je po enomesečni dobi izjavila, da ga ne priznava. Na temelju tega pravičnega (?) odloka, katerega je spisal g. kaplan Miholič, jo je Planinšek seveda odkuril proti meji kot „brezdomovinec“. Lejga vruga, oči zakona so ga pri neki raciji v Mariboru zopet zagledale in postavili so ga varnostni organi v luknjo, nakar se mu je izročil odlok sledeče vsebine:

Kr. policijski komisariat v Mariboru št. 2462-24. Maribor, dne 14. VI. 1924. Josip Planinšek roj. 15. VII. 1898 v Brühlhu pri Kölnu, Nemčija, baje pristojen v Luče, okr. Celje, je bil radi prestopka potnih predpisov kaznovan na 5 dni zavora, in se je nahajal od 12. V. 1924. v tukajšnjih odgonskih zaporih v svrhu ugotovitve pristojnosti. Ker pa občina Luče zavlačuje priznanje pristojnosti in se ta navzlic vsestranskemu dopisovanju ni dala ugotoviti, se Planinšek izpusti na svobodo. Vodja kr. policijske komisariata, pol. nadsvetnik Keršanek (najbrže Kerševan Op. ur.) s. r.

Takoj nato je odšel Planinšek proti koroški meji in dospel v Slovenjgradec, kjer je dobil sledeči odlok:

V zadevi pristojnosti Jos. Planinška je akt odstopljen dne 3. VI. 1924. pod št. 2549. srezkemu poglavarstvu v Gornji grad, Slovenjgradec, dne 17. VI. 1924. Srežki poglavar.

Nato je šel Planinšek res v Gornji grad v dobrem upanju, da je sreško glavarstvo sedaj že vse potrebno ukrenilo. Vendar je bilo to upanje zaman. Občina Luče ga še ni pripoznala, dasiravno je imel g. kaplan tudi vojaški dokument zanj, a mu ga ni izročil, ker bi bil s tem Planinšku priznal domovinsko pravico. Planinšek je imel razlog obupati, zlasti ker ni zmogel slov. jezika in ni mogel ljudem dopovedati, kakšno krivico mu dela Kristusov namestnik Miholič. Ali Planinšek je socialist z zdravo pametjo in si je pomagal po zasluzi neke socialno čuteče osebe, ki je bila zmožna nastopiti kot tolmač. Skliceval je vse občane skupaj, da jih vpraša ali ga priznajo za domačega in v Luče pristojnega človeka ali ne! 24 uglednih mož se je sestanka udeležilo in ti so sklenili, da priznajo Planinška. Šele na ta sklep je izročil „božji“ namestnik Planinšku Pozivnico, katera nosi uradno št. 283, s sledečo vsebino:

Mladenič Jožef (Peter) Planinšek sin Jožefa Planinška, roj. leta 1898. v Brühlhu pri Kölnu, Nemčija, se pozivlja, da se osebno predstavi rekrutni komisiji takoj, najkasneje pa do 4. 7. 1924. ob 8. zjutraj v Celju pri komandi voj. celjskega okrožja zaradi rekrutovanja, da nastopi vojaško službo in da odsluži kadrovski rok, Luče, dne 27. VI. 1924, Občinski pečat. — Janez Letnar, župan.

Takoj nato, ko je shod občanov sklenil, da se Planinšek prizna, je g. kaplan Miholič pisal na sresko glavarstvo v Gornji grad, da Planinšek noče iti k naboru. S tem ga je ta katoliški mož hotel očriniti pri oblasti in mu preskrbeti ričeta namesto domovinske pravice. Planinšek je dobil nato šele zagotovilo, da dobi domovnico, ko se je v Celju javil vojaški oblasti, katera ga je spoznala radi njegove v vojni pridoljene rane za nesposobnega in mu dala dovoljenje, da se vrne v inostranstvo. Komentarja k temu ni treba, ker poročilo samo na sebi govori za cele knjige o katoliški ljubezni.

IZ TUŽNE ŠKOFJE VASI. Občinske volitve 16. junija so pokazale sledeči rezultat: Klerikalna stranka je dobila 182 glasov ali 11 odbornikov in je nazadovala od zadnjih državnozbornih volitev za 90 glasov, Ostanke nekdanje Samostojne pod imenom Gospodarska stranka, katero vodi Pšanov Pepe, je dobila radi strastne agitacije nekaterih nezavednih delavcev 87 glasov ali pet odbornikov. In socialistična stranka je dobila 158 glasov ali devet odbornikov. Da je dobila Gospodarska stranka 87 glasov, je pripisovati silnim lažem, s katerimi so devalovali nekateri njeni pristaši. Delavcem so rekli: „Ej, saj je vseeno, če vržete svoje kroglice v našo škrinjico, saj se bomo pri županskih volitvah z socialisti združili.“ Na ta način so dobili mnogo nezavednega delavstva na svojo stran. Nemcem so pa rekli pristaši Gospodarske stranke takole: „Le z nami volite, naša stranka je nemška!“ in na ta podli način so dobili vse Nemce zase. Do zadnjega so lagali nekateri vodilni pristaši Gospodarske stranke svojim volilcem in Nemcem, da se bodo ob županskih volitvah združili s socialisti. Dne 26. junija pa, ko so bile županske volitve in so se te že deloma končale, se je pokazala neznačajnost in propadlost Gospodarske stranke, ki je do začetka volitev samih

zatrjevala, da se zveže edino le s socialisti ali pa z nikomur. Pa je že prej sklenila pakt s klerikalci, pod pogojem, da postane Pšanov Pepe prvi svetovalec ali podžupan! Pšanovemu Pepetu je bilo le za sebe, vse drugo mu je bilo nič. Ni pomislil, da s tem ubija Gospodarsko stranko in žnjo vred tudi samega sebe, kajti Pepi je sedaj kot vodja Gospodarske stranke ali pod kakim drugim imenom pozneje nemogoč. Kdo mu bo še verjel! Kakšen osel bi moral biti, da bi še verjel v politiko Pšanovega Pepija! Strašno presenečeni so volilci Gospodarske stranke nad postopanjem njegovim in drugih odbornikov Gospodarske stranke. Radovedni smo, kaj poreče veliki demokrat in centralist Ivan Prekoršek, oskrbnik javne bolnišnice v Celju, ko ve, da je tudi njegov brat Anton odbornik Gospodarske stranke in sokriv njene zavožene politike. Tako se v Škofji vasi ustvarjajo stranke in zopet ubijajo. Takšne značaje imamo v Škofji vasi! Četudi je prebivalstvo škofjevaške občine, ki šteje 24 vasi po večini politično nezrelo, vendar upamo, da takim voditeljem, kakor je Pšanov Pepi in drugim njemu podobnim ne bo šlo več na led, saj še osel gre samo enkrat nanj. Pri bodočih občinskih volitvah v Škofji vasi sta možni le dve stranki, namreč klerikalna in socialistična, vse drugo bo propadlo radi svoje neznajne politike, pa naj se že imenuje stranka tako ali tako. Če bi bilo še kaj pravice, bi podžupansko mesto (to je prvi svetovalec) moral zasesti socialisti istotako bi tudi v občinskem uradu morali delegirati socialisti. Žalostno je, da za klerikalno stranko najmočnejša socialistična stranka v občini nima nobenega človeka v občinskem uradu. Ali se tako kroji pravica? Saj je Škofja vas v pretežni večini delavska, čeravno se to delavstvo ne zaveda, kar omogočuje njegovim nasprotnikom zmago nad njim. Gospodarska stranka v Škofji vasi je le privesek klerikalcev, pa upamo, da tudi klerikalce zaveznitvo Gospodarske stranke posebno ne veseli, če poznajo le količkaj sramote, kajti istočasno, ko so se pogajali s klerikalci, so se pogajali s socialisti, pa so enim in drugim lagali, da ne sklenejo pakta z nikomur, četudi so se navsezadnje klerikalcem obesili na suknjo. Ali to ni nobena pomoč, ker ta stranka se je že s svojo lažjo in neznačajnostjo ubila, a brez socialistov pa vseeno ne bo šlo! Županske volitve v Škofji vasi so socialisti ovrgli radi raznih nezakonitosti. Socialistična stranka v Škofji vasi ima samo devet, pa politično dobro šolanih in inteli-

gentnih odbornikov in ti se bodo neustrašeno borili za pravice bednega ljudstva. Proti socialistom ali brez njih v Škofji vasi ne bo nihče več vladal. Boj se šele pričinja! Če bodo klerikalci količkaj uvideli, bodo videli, da se brez, sedaj že mrtve Gospodarske stranke da delati, ali brez socialistov pa ne! — (Op. ur.: Nam se zdi, da so si naši sodrugi v Škofji vasi v razmerju z močjo svoje organizacije priborili zelo lepo zmago. So kraji, kjer so organizacije močnejše, pa so pri občinskih volitvah vendarle slabše odrezale. To je odvisno od agilnosti, koliko se bo pa poznalo, če postane škofjevaška organizacija tudi naznotraj agilna in se poveča! To bo najboljšje jamstvo, da bo s prihodnjimi volitvami buržoaznega vladanja v vaši občini enkrat za vselej konec. Sodrugi, delajte za organizacijo, ta naj bolj sodeluje s stranko in stranka bo potem lahko sodelovala z vami, da vam zmago olajša. Kar se pa tiče številčnega razmerja v obč. svetu, buržoazija, ki nima dvetretinske večine, resnično ne more brez vas ali celo proti vam delati. Najvažnejše sklepe, ki bi bili v škodo delavnemu ljudstvu, ji lahko na preprost način onemogočite. Zavedajte se tega in delajte združeni!)

Agrarno vprašanje v Rusiji.

Kongres ruske komunistične stranke, ki je bil končan dne 1. junija, se je obširno bavil tudi z agrarnim problemom. V ruski komunistični stranki, ki ima 600.000 članov, je samo 26% kmetov, dasi tvorijo slednji ogromno večino prebivalstva. Gospodarsko življenje sovjetske Rusije odvisi sedaj v največji meri od kmetov. Rusija še ni industrialna država, kakor je n. pr. Nemčija, Anglija, Belgija ali Zedinjene države, ampak pretežno agrarna dežela. Ruska vlada se mnogo trudi pridobiti kmete za novi režim. Toda ruski mušik je kulturno zaostal, in v gospodarskem oziru je starokopiten. Sovjetska vlada se trudi povzdigniti kmetijstvo na način, da ne bo ustvarila mogočnega srednjega sloja med samostojnim kmečkimi posestniki. Storila je največ kar je mogla za odpravo neptismenosti med kmeti.

Imenovani kongres je zaključil, da se med kmeti ne sme več voditi protiverska propaganda na način, ki bi jih še bolj potisnil religiji v naročje. Komunistična omladina je s protiverskimi demonstracijami naredila svoji stvari več škode kot

koristi. Mesto fanatične propagande se bo med kmetiskim ljudstvom pospeševalo vzgojevalno delo, ki edino more prinesiti trajne uspehe.

Drugo sredstvo, s katerim bo kmete mogoče zblizati in sprijazniti z delavci v mestih in s sedanjim režimom sploh, je, da jih oskrbe z zadostnimi potrebščinami po takih cenah, ki jih kmetje s sedanjimi dohodki zmorejo. Tudi v tem oziru daje kongres vladi obširna navodila.

Zagovorniki svobodne privatne trgovine so na kongresu propadli. Priporočali so, da naj se v interesu ekonomske obnove Rusije privatna trgovina in obrt ne zatira, ampak naj se ji da v gotovih omejitvah priložnost za razvijanje. Večina je naglašala, da bi se na ta način v Rusiji ustvaril mogočen srednji razred, ki bi, če se nevarnost pravočasno ne prepreči, dobil možnost s pomočjo kmetov potisniti Rusijo med buržoazne države.

Kongres se ni izrekel za popolno odpravo privatne trgovine in obrti, ampak za restrikcije, ki bi jo držale pod strogo kontrolo in ji potom davkov onemogočile grabiti bogastva v privatne roke. Ti zaključki pomenijo korak nazaj od Leninove nove ekonomske politike radi prej navedenih razlogov.

Kongres se je pečal tudi z rusko armado in izdal apel na rusko ljudstvo za prostovoljne prispevke, s katerimi bi si armada nabavila večje število eroplanov, da se izpopolni tudi v tem oziru.

Slabost? Slabo spanje? Nervoznost? Neveselje do dela? Ali se večkrat pojavljajo različne boli? Dober prijatelj v takih dneh je pravi Fellerjev Elzafluid! Dobro služi za umivanje in obloge, ravno tako kot kosmetikum za usta, glavo, kožo! Močnejši, izdatnejši in bolj delujoči kakor francosko žganje. S pakovanjem in poštnino 3 dvojnate ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnate ali 12 specialnih steklenic 214 dinarjev in 10% doplačila razpošilja: lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 252. Hrvatsko.

Lastnik: „Sloga“, r. z. z o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

9. VII. Tiskarna bratov Rumpret v Krškem. 900

Čitajte naš tisk!

PEKOVSKI POMOČNIK

ali
vajenec
se sprejme
tako.

Ponudbe na upravo lista.

la. usnjene suknjiče

od Din 1.400 do 1800 v črni in rujavi barvi, nadalje nepremočljive dežne plašče od Din 350 do 800 Vam nudi v največji izbiri konfekcijska industrija

DRAGO SCHWAB

Ljubljana. Dvorni trg 3. Specialna delavnica za usnjene obleke. Pismena naročila se izvršujejo točno po pošt. povzetju. Neugajajoče se zamenja ali se vrne denar.

Po nižani ceni

kupite sedaj samo trpežno češko in angleško blago za moške in ženske obleke in razno perilo v manufakturni in modni trgovini

Miloš Pšeničnik
CELJE, KRALJA PETRA CESTA ŠTEV. 5.

NAŠI IZDELKI:

Dvojnoslada ržena žika
v rdečih savitkih,
Dvojnoslada ječmenova žika
v modrih savitkih,
Slajena ječmenova žika
v zelenih savitkih
so najboljši!

Zahtevajte le žiko!

L. Mikuš

— TVORNICA DEŽNIKOV IN SOLNČNIKOV —
v Ljubljani, Mestni trg šte. 15

priporoča svojo bogato zalogo
dežnikov v kakršnikoli veli-
—: kosti po najnižji ceni. —:

Josip Vranjek,

dežnikarna v Celju, Kralja Petra cesta.
Nudi močne in moderne dežnike od 80—125 Din.
DOMAČE DELO.

Franc Szantner, Ljubljana

ŠELENBURGOVA ULICA 1:

Zaloga PRVOVRSTNIH ČEVLJEV za moške ženske in deco ter SPECIALIST za ortopedična in anatomska obuvala.

KLOBUKE

za dečke od 50 Din dalje, perilo, čevlje, dežnike, plašče itd. kupite najceneje pri

Jakobu Lahu

V MARIBORU, GLAVNI TRG 2.

Gaspari & Faninger, Maribor

— Pletenine, drobnine, galanterija. —

NA DEBELO

Aleksandrova cesta 48.

NA DROBNO

Aleksandrova cesta 23.

Perilo za delavce, srajce od 52-80 Din.

Starejši

kleparski pomočnik,

ki dela popolnoma samostojno, se sprejme v trajno zasigurano delo.

Franc Tašker, kleparstvo, Celje.

Znižane cene za otroške vozičke!

Novi modeli. Poslužujte se izdelkov domače tovarne otroških vozičkov in dvokoles „TRIBUNA“ F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta 4. Istotam se dobijo po nižani ceni nova dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pnevmatika. Sprejema se v popolno popravo za emajljanje z ognjem in poniklanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji in razni drugi stroji. — Prodajajo se tudi na obroke. Ceniki franco.

Najceneje kupite

blago za obleke, perilo in čevlje ter najraznovrstnejše drugo blago pri tvrdki

„DANICA“

MAJZELJ & RAJŠELJ, LJUBLJANA, Turjaški trg, št. 1 (bivša Preskrbovalnica)

Sukno od Din 55.— naprej
kotenina „ „ 14.—

Člani strokovnih organizacij dobijo 5% popusta.

Konec

krize

bo takoj,

ko bodo vsi zidarji, tesarji, mizarji, kleparji, soboslikarji in pleskarji pristopili kot člani k

»Splošni gradbeni produktivni zadrugi v Celju,« katera se je ustanovila na temelju sklepa kongresa Unije stavb. delavcev 24. februarja 1924, in je te dni začela z obratovanjem, kakor: popraviljem in beljenjem, pleskanjem hiš itd. Pri zadrugi sodeluje centrala »Unije« z vsemi svojimi podružnicami, podružnica Saveza metalških radnika Jugoslavije, Celje in podružnica lesnih delavcev v Celju. Sprejme kot člana vsakega posameznega člana gori navedenih strok. Vpisnina 50 Din, delež 250 Din, ki se pa lahko odplačuje v tedenskih obrokih po poštni položnici ček. račun šte. 13.708.

Sprejemajo se hranilne vloge potom znamk SGPZ — Celje in na posebno vknjižbo proti 10% obrestni meri.

Naročila za oddajo dela kakor priglase za pristop je nasloviti na naslov:

Splošna gradbena produktivna zadruga r. z. z o. z. v Celju, v hotelu pri »Kroni«, Ljubljanska cesta 10/a.